

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ТАРТИБ ВА ШАРОИТИ ДАР ҲАБС НИГОҲ ДОШТАНИ ГУМОНБАРШУДА, АЙБДОРШАВАНДА ВА СУДШАВАНДА

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2011, №6, мод. 433; с. 2013, №12, мод. 883; с. 2016, №3, мод. 135, №5, мод. 363; с. 2020, №1, мод. 12)

(Қонуни ҚТ аз 28.12.2013 [№ 1039](#), аз 15.03.2016 [№ 1282](#), аз 14.05.2016 [№ 1312](#), аз 2.01.2020 [№ 1665](#), аз 29.01.2021 [№ 1758](#))

Қонуни мазкур тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаро танзим намуда, кафолати ҳуқуқи манфиатҳои қонунии онҳоро муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- гумонбаршуда - шахсе, ки нисбат ба ӯ бо асос ва тартиби муқаррарнамудаи [Кодекси](#) муурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон бинобар гумонбар шудани дар содир намудани ҷиноят парвандаи ҷиноятӣ оғоз гардида, дар ин бора ба ӯ муфаттиш ё таҳқиқбаранда хабар додааст ё ӯ дастгир карда шудааст ва ё дар ҳақиқи ӯ то эълон кардани айб чораи пешгирии татбиқи карда шудааст;

- айбдоршаванда - шахсе, ки нисбат ба ӯ қарор дар бораи ба сифати айбдоршаванда ҷалб кардан бароварда шудааст;

- судшаванда - шахсе, ки нисбат ба ӯ парвандаи ҷиноятӣ ба пешбурди суд қабул карда шудааст;

- изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ - изоляторӣ (тавқиғгоҳи) тафтишотии системаи иҷроии ҷазои ҷиноятии мақомоти адлия ва изоляторӣ (тавқиғгоҳи) тафтишотии мақомоти амнияти миллӣ;

- изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ - изоляторӣ (тавқиғгоҳи) нигоҳдории муваққатии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи мақомоти қорҳои дохилӣ, амнияти миллӣ, ҳифзи сарҳади давлатӣ, назорати маводи нашъаовар ва назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (*Қонуни аз 2.01.2020 № 1665*).

Моддаи 3. Мақсадҳои дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда

1. Дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда (минбаъд - дар ҳабс нигоҳ доштан) бо мақсадҳои пешбининамудаи Кодекси муурофиавии ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон татбиқ карда мешавад.

2. Дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда набояд ба мақсадҳои расонидани азобу шиканҷа ва ё зарари ҷисмониву маънавӣ истифода карда шавад.

Моддаи 4. Принсипҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

Дар ҳабс нигоҳ доштан мутобиқи принсипҳои қонуният, дахлнопазирии шахсият, эҳтимолияти бегуноҳӣ, баробарӣ дар назди қонун ва суд, башардӯстӣ ва эҳтироми шаъну шарафи шахс амалӣ карда мешавад.

Моддаи 5. Асоси дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Асоси дар ҳабс нигоҳ доштани шахсе, ки дар содир кардани ҷиноят гумонбар доништа шуда, ўро дастгир кардаанд, протоколи дастгиркунии мебошад, ки бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси муурофиавии ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиб дода шудааст.

2. Асоси дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки нисбатан чораи пешгирии нигоҳ доштан дар ҳабс татбиқ карда шудааст, қарори судя ё таъиноти суд мебошад, ки бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси муурофиавии ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон бароварда шудааст.

Моддаи 6. Вазъи ҳуқуқии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дорои ҳуқуқу озодиҳо ва ўҳдадорихое мебошанд, ки барои шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардидаанд, ба истиснои маҳдудиятҳои, ки Қонуни мазкур ва дигар қонунҳо пешбинӣ намудаанд.

2. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки шахрванди хориҷӣ ё шахси бешахрванд буда, дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳабс нигоҳ дошта мешаванд, дорои ҳуқуқу озодиҳо ва ўҳдадорихое мебошанд, ки барои шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардидаанд, ба истиснои ҳолатҳои, ки дар Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни мазкур ва дигар қонунҳо, инчунин дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, пешбинӣ карда шудаанд (*Қонуни аз 2.01.2020 № 1665*).

3. Ҳуқуқи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаро аз рӯи нишонаҳои миллат, нажод, чинс, забон, эътиқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ, таҳсил ва молу мулк ва ё аз рӯи дигар ҳолатҳо маҳдуд кардан мумкин нест.

Моддаи 7. Ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан инҳо ба ҳисоб мераванд:

- изолятори (тавқиғгоҳи) тафтишотии системаи иҷроӣ ҷазои ҷиноятии мақомоти адлия;
- изолятори (тавқиғгоҳи) тафтишотии мақомоти амнияти миллӣ;
- изолятори (тавқиғгоҳи) нигоҳдории муваққатии мақомоти амнияти миллӣ;
- изолятори (тавқиғгоҳи) нигоҳдории муваққатии мақомоти корҳои дохилӣ;
- изолятори (тавқиғгоҳи) нигоҳдории муваққатии мақомоти ҳифзи сарҳади давлатӣ;
- изолятори (тавқиғгоҳи) нигоҳдории муваққатии мақомоти назорати маводи нашъаовар;
- изолятори (тавқиғгоҳи) нигоҳдории муваққатии мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия.

2. Дар ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан метавонанд гауптвахтаҳо ва муассисаҳои системаи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ низ бошанд.

Моддаи 8. Изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ

1. Изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ барои нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае пешбинӣ шудаанд, ки нисбатан чораи пешгирии дар ҳабс нигоҳ доштан татбиқ шудааст.

2. Изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ дорои мақоми шахси ҳуқуқӣ мебошанд.

3. Изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотии системаи иҷроӣ ҷазои ҷиноятии мақомоти адлия ва амнияти миллӣ бо пешниҳоди роҳбарони ҳамин мақомот аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис, аз нав ташкил ва барҳам дода мешаванд.

4. Изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ маблағгузорӣ карда мешаванд.

Моддаи 9. Изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ

1. Изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ барои дар ҳабс нигоҳ доштани шахсе, ки дар содир кардани ҷиноят гумонбар доништа шуда, ўро дастгир кардаанд, пешбинӣ гардидаанд.

2. Дар изоляторҳои (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатӣ гумонбаршудагон, айбдоршавандагон ва судшавандагоне, ки нисбати онҳо чораи пешгирии дар ҳаёти нигоҳ доштан татбиқ карда шудааст, набояд зиёда аз се шабонарӯз нигоҳ дошта шаванд, ба истиснои ҳолатҳое, ки дар қисми 1 моддаи 13 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1312*).

3. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти амнияти миллӣ воҳиди мақомоти амнияти миллӣ буда, аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти амнияти миллӣ бо пешниҳоди роҳбари мақомоти амнияти миллӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис, аз нав ташкил ва барҳам дода мешавад.

4. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти корҳои дохилӣ воҳиди мақомоти корҳои дохилӣ буда, аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти корҳои дохилӣ бо пешниҳоди роҳбари мақомоти корҳои дохилӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис, аз нав ташкил ва барҳам дода мешавад.

5. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти ҳифзи сарҳади давлатӣ дар қисмҳои сарҳадие, ки сарҳади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро бевосита ҳифз менамоянд, таъсис дода шуда, аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти ҳифзи сарҳади давлатӣ бо пешниҳоди роҳбари мақомоти амнияти миллӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис, аз нав ташкил ва барҳам дода мешавад.

6. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти назорати маводи нашъаовар воҳиди мақомоти назорати маводи нашъаовар буда, аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти назорати маводи нашъаовар бо пешниҳоди роҳбари мақомоти назорати маводи нашъаовар аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис, аз нав ташкил ва барҳам дода мешавад.

7. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия воҳиди мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия буда, аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Изолятори (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатии мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия бо пешниҳоди роҳбари мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис, аз нав ташкил ва барҳам дода мешавад.

Моддаи 9(1). Бақайдгирии ҷойгиркунӣ дар изоляторҳои (тавқиғоҳои) нигоҳдории муваққатӣ

(Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1312)

1. Ҳангоми дар изолятори (тавқиғоғи) нигоҳдории муваққатӣ ҷойгир кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ё судшаванда, ки дастгир карда шудааст, шахси масъули изолятори (тавқиғоғи) нигоҳдории муваққатӣ дар Китоби бақайдгирии шахсони дар изолятори (тавқиғоғи) нигоҳдории муваққатӣ нигоҳдошташаванда бояд маълумотҳои зеринро қайд намояд:

- насаб, ном, номи падар ва маълумотҳои дигар оид ба шахсияти дастгиршуда;

- сана ва вақти ҷойгир кардани дастгиршуда дар изолятори (тавқиғоғи) нигоҳдории муваққатӣ;

- насаб, ном, номи падар, вазифа ва рутбаи кормандон ва шахсони мансабдори мақомоти таъқиби ҷиноятӣ, ки дар анҷом додани амалиёти дастгиркунӣ иштирок кардаанд;

- асос барои ҷойгир кардан дар изолятори (тавқиғоғи) нигоҳдории муваққатӣ (рақам ва санаи протоколи дастгиркунӣ, қарори (таъиноти, ҳукми) мақоми пешбурди муроғиатӣ ҷиноятӣ бо нишон додани насаб, ном ва номи падар, вазифа ва рутбаи шахсе, ки ин ҳуҷҷатҳоро тартиб додааст ё қабул намудааст);

- ҷинояте, ки шахс барои содир кардани он гумонбар доништа ё айбдор карда шудааст ё ин ки маҳкум гардидааст;

- натиҷаи муоинаи тиббӣ;

- сана ва вақти аз дастгиркунӣ ва ҷои нигоҳдории дастгиршуда хабардор намудани аъзои болиғи оила ё ҳешованди наздики ӯ;

- арзу дархостҳои шиғоғи дастгиршуда ва натиҷаи баррасии онҳо;

- насаб, ном ва номи падар, вазифа, рутба ва имзои шахси масъуле, ки дастгиршударо барои ҷойгир кардан дар изолятори (тавқиғоғи) нигоҳдории муваққатӣ қабул намуда, маълумотҳои дар моддаи мазкур пешбинишударо ба расмият даровардааст;

- сана ва вақти ба изолятори (тавқиғоғи) тафтишотӣ гузаронидан ё озод кардани дастгиршуда бо нишон додани асос барои озод кардан.

2. Шахси дастгиршуда ва ҳимоятгари ӯ ҳуқуқ доранд бо маълумотҳои сабттардида дар хусуси бақайдгирии ҷойгиркунӣ шинос шаванд, оид ба ворид намудани тағйирот ё илова ба он дархост намоянд (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1312*).

Моддаи 10. Истифодаи гауптвахтаҳо барои дар ҳабс нигоҳ доштан

Хизматчиёни ҳарбии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси муроғиатӣ ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки ташкил ва тартиби адои хизмати гарнизонӣ ва қаровулии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба танзим мебароранд, дар гауптвахтаҳо нигоҳ дошта мешаванд.

Моддаи 11. Истифодаи муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ барои дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Маҳкумшудаи дар колонияҳои ислоҳӣ ё тарбиявӣ ва маҳбасҳо адои ҷазо кардаистода, ки дар содир намудани ҷинояти дигар гумонбар доништа шудааст, метавонад дар ҳамин муассиса алоҳида аз маҳкумшудагони дигар нигоҳ дошта шавад.

2. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки нисбати онҳо ҷораи пешгирии дар ҳабс нигоҳ доштан татбиқ шудааст, метавонанд дар маҳбасҳо ё дар ҳудуди муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ дар биноҳои махсус барои ин мақсад таҷҳизонидашуда, ки аз рӯи низоми изоляторҳои (тавқиғоҳҳои) тафтишотӣ амал мекунанд, нигоҳ дошта шаванд. Номгуи маҳбасҳо ва муассисаҳои ислоҳӣ, ки дар ҳудуди онҳо метавонанд гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда нигоҳ дошта шаванд, аз ҷониби вазири адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

3. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки нисбати онҳо ҷораи пешгирии дар ҳабс нигоҳ доштан татбиқ шудааст, ҳангоми таъин кардани экспертизаи судӣ-тиббӣ тибқи асосҳои пешбининамудаи Кодекси муҳофизатии ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамчунин дар ҳолати ба онҳо расонидани ёри тиббӣ бо тартиби пешбининамудаи қисми 2 моддаи 24 Қонуни мазкур дар муассисаҳои таъиноти ҷойгир карда мешаванд.

Моддаи 12. Кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Ҳайати роҳбарикунанда ва қатории мақомоти адлия, корҳои дохилӣ, назорати маводи нашъаовар, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, хизматчиёни ҳарбии мақомоти амнияти миллӣ, ҳифзи сарҳади давлатӣ ва Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки таъмини низоми дар ҳабс нигоҳ доштанро ба ўҳда доранд, кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ба шумор мераванд.

2. Сардорони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан инҳо мебошанд:

- сардорони изоляторҳои (тавқиғоҳҳои) тафтишотӣ;
- сардорони изоляторҳои (тавқиғоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ;
- сардорони муассисаҳои системаи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ;
- командирони қисмҳои ҳифзи сарҳади давлатӣ, ки изоляторҳои (тавқиғоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ дар тобеи онҳо мебошанд;
- командирони қисмҳои ҳарбӣ, ки гауптвахтаҳо дар тобеи онҳо мебошанд;
- сардорони гауптвахтаҳои гарнизони ҳарбӣ.

Моддаи 13. Асос барои гузаронидани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз изоляторҳои (тавқиғоҳҳои) тафтишотӣ ба изоляторҳои (тавқиғоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ

1. Дар ҳолатҳои пайдо гардидани зарурат барои гузаронидани амалҳои тафтишотӣ ва ё мурофиаи судӣ берун аз тавқифгоҳи тафтишотӣ, ки ҳамарӯза овардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаеро, ки дар изоляторҳои (тавқифгоҳҳои) тафтишотӣ нигоҳ дошта мешаванд, душвор мегардонад, гузаронидани шахсони номбаршуда ба изоляторҳои (тавқифгоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ ба мӯҳлати на зиёда аз даҳ рӯз дар як моҳ иҷозат дода мешавад.

2. Барои гузаронидани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз изоляторҳои (тавқифгоҳҳои) тафтишотӣ ба изоляторҳои (тавқифгоҳҳои) нигоҳдории муваққатӣ қарори прокурор, муфаттиш ва ё шахси таҳқиқбаранда, қарори судя, инчунин таъиноти суд асос мебошанд.

Моддаи 14. Мӯҳлати дар ҳабс нигоҳ доштан

Мӯҳлати дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда мутобиқи Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 15. Низоми ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан низоме муқаррар карда мешавад, ки риоя шудани ҳуқуқҳои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, ўҳдадорихои худро иҷро карда тавонистани онҳо, аз ҳам ҷудо нигоҳ доштани онҳо, инчунин иҷрои вазифаҳои пешбиниамудаи Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъмин карда тавонад.

2. Таъмини низоми ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ба зиммаи маъмурият ва кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан гузошта мешавад, ки онҳо барои иҷро накардан ё ба таври муқарраргардида иҷро накардани ўҳдадорихои хизматӣ мутобиқи қонунгузори ҷавобгар мебошанд.

Моддаи 16. Тартиботи дохилии ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Бо мақсади таъмин намудани низоми ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан мақомоти адлия, амнияти миллӣ, корҳои дохилӣ, ҳифзи сарҳади давлатӣ, мудофиа, назорати маводи нашъаовар ва назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия дар мувофиқа бо Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қоидаҳои тартиботи дохилии ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда (минбаъд - Қоидаҳои тартиботи дохилӣ)-ро тасдиқ мекунанд.

2. Мутобиқи Қоидаҳои тартиботи дохилӣ тартиботи зерин муқаррар карда мешаванд:

азназаргузаронии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз ҷониби корманди тиб ҳангоми ворид шудан ба ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан;

- қабул ва дар камераҳо ҷойгир кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- гузаронидани кофтукови шахсӣ, дактилоскопия, аксбардорӣ, инчунин аз назар гузаронидани ашӯи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- аз гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ситонидани чизу чора, мавод ва озуқаворие, ки нигоҳ доштан ва истифода намудани онҳо манъ карда шудааст;

- аз чихати моддию маишӣ таъмин намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- аз тарафи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда харидорӣ намудани озуқаворӣ, инчунин маводи мавриди ниёз ва дигар молҳои саноатӣ;

- қабул ва супурдани фиристаҳо ва дастовезҳо ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- қабул ва фиристодани барқия, мактуб ва маблағи пулӣ аз тарафи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- фиристонидани таклиф, ариза ва шикоят аз тарафи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

ичрои маросимҳои динӣ аз тарафи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- чалби гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба меҳнат;

- иштироки гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар муносибатҳои ҳуқуқии оилавӣ ва аҳдҳои ҳуқуқии граждани;

- обуна шудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба рӯзномаю маҷаллаҳо;

- таъминоти тиббию санитарӣ ва гигиени гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- сайругашти ҳаррӯзаи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- гузаронидани мулоқоти гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо шахсони дар моддаи 18 Қонуни мазкур пешбинигардида;

таъмини иштироки гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар амалҳои тафтишотӣ ва муҳофизатии судӣ;

- аз тарафи сардорони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ва шахсони ваколатдорнамудаи онҳо шахсан қабул намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- додани ҳасади гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, ки дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ҷағзидаанд.

3. Бо Қоидаҳои тартиботи дохилӣ, инчунин қоидаҳои рафтори гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, номгӯй ва миқдори озуқаворӣ, маводи мавриди ниёз, пойафзол, сару либос ва дигар молҳои саноатие, ки гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда онҳоро бо худ дошта, бо фириста ва дастовез гирифта метавонанд, инчунин номгӯй ва тартиби расонидани хизматрасониҳос, ки ба

гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба тариқи музднок (пулакӣ) расонида мешаванд, муқаррар карда мешаванд.

БОБИ 2. ҲУҚУКУ ӮҲДАДОРИҲОИ ГУМОНБАРШУДА, АЙБДОРШАВАНДА, СУДШАВАНДА ВА ЧОРАҲОИ ТАЪМИНОТИ ОНҲО

Моддаи 17. Ҳуқуқҳои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҳуқуқҳои зеринро доранд:

- дар бораи ҳуқуку ӯҳдадориҳои худ, низоми дар ҳабс нигоҳ доштан, талаботи интизомӣ, тартиби додани таклиф, ариза ва шикоят маълумот гиранд;

- ба амнияти шахсӣ дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан;

- ба сардорони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ва ба шахсони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштанро назораткунанда ҳангоми дар ҳудуди он будани ин шахсон доир ба ҳузури худ қабул карданашон муроҷиат намоянд;

- бо ҳимоятгар, ҳешовандон ва дигар шахсони дар [моддаи 18](#) Қонуни мазкур пешбинишуда мулоқот намоянд;

- бо худ хуччату навиштаҳо доир ба парвандаи ҷиноятӣ ё ба масъалаҳои амалӣ намудани ҳуқуку манфиатҳои қонунишон вобастабударо дошта бошанд, ба истиснои хуччату навиштаҳое, ки онҳоро бо мақсадҳои ғайриқонунӣ истифода бурдан мумкин аст ё онҳо дорои маълумоти сирри давлатӣ ё дигар маълумоти бо қонун ҳифзшаванда бошанд;

- аз рӯи масъалаи қонунӣ ва асоснок будани дар ҳабс нигоҳ доштан ва риоя нагардидани ҳуқуку манфиатҳои қонунишон бо таклифҳо, аризаҳо ва шикоятҳо, аз он ҷумла ба суд муроҷиат намоянд;

- муқотиба намоянд ва аз қоғазу қалам истифода баранд;

- таъминоти моддию маишӣ ва тиббию санитариро, аз ҷумла дар давраи иштирок кардан дар амалҳои тафтишотӣ ва мурофиаи судӣ роӣгон гиранд;

- шабона тибқи речаи муқарраршуда ҳафт соат хоб раванд, ки дар ин муддат онҳоро ба амалиёти мурофиавӣ ва дигар амалиётҳо, ба истиснои ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси мурофиавии ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷалб кардан манъ аст;

- аз гаштугузори ҳаррӯза, ки набояд аз як соат кам бошад, истифода баранд;

- аз лавозимоти хоби (бистари) шахсӣ, инчунин аз ашё ва чизу чораи дигар истифода баранд, ки номгӯй ва миқдори онҳо бо Қоидаҳои тартиботи дохилӣ муайян карда мешавад;

- аз китобҳо ва рӯзномаю маҷаллаҳое, ки дар китобхонаи ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан мавҷуданд ё ба воситаи маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан аз шабакаҳои савдо харидорӣ карда шудаанд, инчунин аз бозиҳои рӯимизӣ истифода намоянд;

- дар бинои ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, бо шартҳои риоя намудани Қоидаҳои тартиботи дохилӣ ва ҳуқуқҳои дигар гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда маросимҳои диниро

ичро намоянд, бо ҳуд адабиёти динӣ ва дигар лавозимоти зарурии динӣ дошта бошанд;

- бо худомӯзӣ машғул шаванд ва ба ин мақсадҳо аз адабиёти иҷозатдодашуда истифода намоянд;

- фиристваҳо ва дастовезҳо гиранд;

- аз тарафи кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан муомилаи хуб бинанд;

- дар аҳдҳои ҳуқуқии граждани иштирок намоянд.

2. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки нисбати онҳо чораи пешгирии нигоҳ доштан дар ҳабс татбиқ карда шудааст ва онҳо дар изоляторҳои (тавқиғоҳҳои) тафтишотӣ ва муассисаҳои ислоҳӣ нигоҳ дошта мешаванд, ҳамчунин ҳуқуқ доранд:

- маблағҳои пулӣ қабул кунанд ва фиристонанд;

- ақди никоҳ банданд ва онро бекор кунанд, дар муносибатҳои дигари ҳуқуқии оилавӣ ба шарте, ки онҳо хилофи Қонуни мазкур набоянд, иштирок намоянд;

- ба рӯзномаю маҷаллаҳо обуна шаванд ва онҳоро гиранд;

- ҳангоми зарурат аз маъмурият сарулибоси муносиби фасли сол гиранд, ки дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ба пӯшида гаштани онҳо иҷозат дода шудааст.

3. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки дар ҳабс нигоҳ дошта мешаванд, дар сурати мавҷуд будани шароит имконияти меҳнат кардан пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 18. Мулоқот бо ҳимоятгар, ҳешовандон ва дигар шахсон

1. Аз лаҳзаи дастгир шудан ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо ҳимоятгар мулоқоти як ба як бе маҳдуд кардани шумора ва давомнокии он пешниҳод карда мешавад.

2. Мулоқот пешниҳод карда мешавад:

- бо адвокате, ки дар парванда ба сифати ҳимоятгар иштирок менамояд, дар асоси пешниҳоди ордер ва шаҳодатномаи адвокатӣ (*Қонуни ҚТ аз 29.01.2021 № 1758*);

- бо намояндагони муассиса ва ташкилоте, ки гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда таҳти парастории онҳо қарор дорад, дар асоси пешниҳоди протоколи дахлдор;

- бо дигар шахсе, ки дар парванда ба сифати ҳимоятгар иштирок менамояд, дар асоси пешниҳоди мақомоти таҳқиқ ва тафтиши пешакӣ, қарори судя ё таъиноти суд, инчунин ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсияти вай.

3. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо ҳимоятгари худ дар шароите мулоқот карда метавонанд, ки корманди мақомоти ҳифзи ҳуқуқ онҳоро дида метавонад, вале сӯхбати онҳоро шунида наметавонад.

4. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда мумкин аст дар асоси иҷозати хаттии шахси мансабдор ё мақоме, ки парвандаи ҷиноятӣ дар пешбурди он қарор дорад, имконият дода шавад, ки дар як моҳ на зиёда аз ду маротиба, ки давомнокии ҳар як маротибаи он то се соат мебошад, бо

хешовандон ва дигар шахсон мулоқот намоянд.

5. Мулоқоти гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо хешовандон ва дигар шахсон таҳти назорати кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан сурат мегирад. Дар ҳолати ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда додани чизу чора, мавод, озуқаворӣ ё маълумоти манъшудае, ки онҳо барои муқаррар намудани ҳақиқат аз рӯи парвандаи ҷиноятӣ монеагӣ мекунанд ё барои содир кардани ҷиноят мусоидат менамоянд, мулоқот пеш аз мӯҳлат қатъ карда мешавад.

Моддаи 19. Ҳуқуқ ба амнияти шахсӣ

Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҳуқуқ ба амнияти шахсӣ доранд. Ҳангоми ба миён омадани хатар ба ҳаёт ва саломатӣ ё таҳдиди содир шудани дигар ҷиноят ба муқобили шахсияти гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз ҷониби дигар гумонбаршудагон, айбдоршавандагон ва судшавандагон, кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ӯҳдадоранд бетаъхир оид ба таъмини амнияти шахсии ин гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда чораҳо андешанд.

Моддаи 20. Мукотиба

1. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда иҷозат дода мешавад, ки бо хешовандон ва дигар шахсон мукотиба кунанд, ки дар ин ҳолат шумораи барқияву мактубҳои гирифташаванда ва фиристодашаванда маҳдуд карда намешавад.

2. Мукотибаи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда танҳо тавассути маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан сурат мегирад ва таҳти сензура қарор дода мешавад. Сензураро маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ва дар мавриди зарурӣ шахси мансабдор ё мақомоте, ки парвандаи ҷиноятӣ дар пешбурди он қарор дорад, амалӣ менамоянд.

3. Мактубҳои дорони маълумоте, ки барои муқаррар намудани ҳақиқат аз рӯи парвандаи ҷиноятӣ монеагӣ мекунанд ё барои содир кардани ҷиноят мусоидат менамоянд, инчунин мактубҳои рамзӣ ва дигар мактубҳои, ки дорони маълумоти сирри давлатӣ ё дигар маълумоти бо қонун ҳифзшаванда мебошанд, ба суроғи дар мактуб сабтгардида фиристода намешаванд, ба дасти гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда супорида намешаванд ва ба шахси мансабдор ё мақомоте супорида мешаванд, ки парвандаи ҷиноятӣ дар пешбурди он қарор дорад.

4. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо шахсоне, ки дар муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ нигоҳ дошта мешаванд, бо иҷозати шахси мансабдор ё мақомоте, ки парвандаи ҷиноятӣ дар пешбурди он қарор дорад, мукотиба мекунад.

5. Мактубе, ки ба номи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда омада мерасад, ҳамчунин мактубҳои фиристодашавандаи онҳо аз ҷониби маъмурияти ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан на дертар аз се рӯзи қорӣ аз рӯзи ворид гардидани мактуб ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда супорида мешавад. Ҳангоми зарурати тарҷумаи мактуб ба забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мӯҳлати супурдани мактуб ба мӯҳлате, ки барои тарҷумаи он лозим мебошад, тамдид карда мешавад.

6. Хабарӣ марғ ё бемории вазнини ҳешовандони наздики гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба онҳо баробари расиданаш, бетаъхир расонида мешавад.

7. Мактубе, ки ба номи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда баъд аз рафтани онҳо аз ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан омада мерасад, дар мӯҳлати на дертар аз се рӯзи қорӣ (ба истисноӣ рӯзҳои ид ва истироҳат) баъд аз омада расидани мактуб ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда фиристода мешавад.

Моддаи 21. Фиристодани таклиф ва арзу шикоят

1. Таклиф ва арзу шикояти гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ ба воситаи маъмурияти ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан фиристода мешаванд.

2. Таклиф ва арзу шикояти гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба суд, прокуратура, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дигар мақомоте, ки барои назорати ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҳуқуқ доранд, сензура карда намешаванд ва на дертар аз рӯзи дигари қорӣ аз лаҳзаи супурдани таклиф ва арзу шикоят ба мақомоти дахлдор дар лифофаи сарбаста фиристода мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1282*).

3. Таклиф ва арзу шикояте, ки ба дигар мақомоти ҳокимияти давлатӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, инчунин ҳимоятгар ирсол гардидаанд аз тарафи маъмурияти ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан баррасӣ шуда, вобаста ба мансубият на дертар аз се рӯзи қорӣ (ба истисноӣ рӯзҳои ид ва истироҳат) аз лаҳзаи супоридани онҳо фиристода мешаванд.

4. Нисбат ба таклиф ва арзу шикояте, ки барои муқаррар намудани ҳақиқат аз рӯи парвандаи ҷиноятӣ монеагӣ мекунад ё барои содир намудани ҷиноят мусоидат менамоянд ва бо рамз навишта шудаанду дорои маълумоти сирри давлатӣ ё дигар маълумоти бо қонун ҳифзшаванда мебошанд, тартиби муқаррарнамудаи қисми 3 моддаи 20 Қонуни мазкур татбиқ карда мешавад.

5. Шикоят аз болои амалҳо ва қарорҳои суд, прокурор, муфаттиш ё таҳқиқбаранда, бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси муурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон на дертар аз се рӯз баъд аз супоридани он фиристода мешавад.

6. Ҷавобҳои таклиф ва арзу шикоят ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо гирифтани забонхат эълон карда шуда, ба парвандаи шаҳсиашон замима карда мешаванд. Бо хоҳиши гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан нусхаи ҷавобҳои ба арзу шикояташон омадаро тайёр намуда, ба онҳо медиҳад.

8. Ба ҳар шакл таъкиб намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки бо сабаби риоя нагардидани ҳукуку манфиатҳои қонуниашон бо таклиф ва арзу шикоят мурочиат намудаанд, роҳ дода намешавад. Шахсони мансабдори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, ки ба чунин таъкиб роҳ додаанд, мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 22. Таъминот бо хӯроки ройгон

Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз рӯи меъёрҳои муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо хӯроки ройгон, ки барои нигоҳ доштани саломатӣ ва тавоноӣ кифоят мекунад, таъмин карда мешаванд.

Моддаи 23. Таъминоти моддию маишӣ

1. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда шароити маишӣ муҳайё карда мешавад, ки ба талаботи бехдошти, санитарӣ ва бехатарӣ аз сӯхтор ҷавобгӯӣ бошад.

2. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҷои алоҳидаи хоб, лавозимоти хоб (бистар) ва лавозимоти хӯрокхӯрии ройгон таъмин карда мешаванд. Ба онҳо имконият дода мешавад, ки вобаста ба мавсим бо дарназардошти синну сол, ҷинс ва шароити иқлим бо сару либос, либоси тағ ва пойафзол таъмин бошанд.

3. Ҳамаи камераҳо бо радио ва аз рӯи имконият бо телевизор, яхдон ва бодкаш (вентилятор) таҷҳизонида мешаванд. Дар камераҳо китобҳо ва рӯзномаю маҷаллаҳо, ки дар китобхонаи ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан мавҷуданд ё ба воситаи маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан аз шабакаҳои савдо харидорӣ карда шудаанд, инчунин бозиҳои рӯимизӣ дода мешаванд.

4. Меъёри масоҳати санитарӣ дар камераҳо барои як нафар ба андозаи чор метри мураббаъ муқаррар карда мешавад.

Моддаи 24. Таъминоти тиббию санитарӣ

1. Корҳои муолиҷавию пешگیرӣ ва санитарӣю эпидемиологӣ дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан мутобиқи қонунгузориҳои ҳифзи саломатии аҳоли гузаронида мешаванд. Маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

ӯҳдадоранд, ки талаботи санитарии бехдоштиро, ки ҳифзи саломатии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаро таъмин менамоянд, иҷро намоянд.

2. Тартиби ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда расонидани ёри тиббӣ, аз ҷумла ёри равонпизишкӣ, инчунин тартиби дар муассисаҳои тиббӣ ҷой намудани онҳо ва ба хизматрасонии онҳо ҷалб кардани кормандони ин муассисаҳо аз тарафи мақомоти тандурустӣ, адлия ва амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

3. Дар сурати бад шудани саломатӣ ё ҷароҳатҳои ҷисмонӣ бардоштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, онҳоро кормандони тиббии ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан бетаъхир таъхису муоина мекунанд. Натиҷаи таъхису муоинаи тиббӣ бо тартиби муқарраргардида қайд карда шуда, ба маълумоти гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда расонида мешавад. Бо хоҳиши гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ё ҳимоятгари онҳо нусхаи ҳулосаи таъхису муоинаи тиббӣ ба онҳо дода мешавад. Таъхису муоинаи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо қарори сардорони ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан ё бо қарори шахси мансабдор ё мақомоте, ки парвандаи ҷиноятӣ дар пешбурди он қарор дорад ё бо дархости ҳуди гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ё ин ки бо талаби ҳимоятгари онҳо аз ҷониби кормандони муассисаҳои тиббии дигар гузаронида мешавад. Дар ҳолати рад кардани гузаронидани ҷунин таъхису муоина ба прокурори назораткунанда шикоят кардан мумкин аст.

4. Агар гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бемори вазнин шаванд ё фавтанд, он гоҳ маъмурияти ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан бетаъхир дар ин ҳусус ба прокурор ва ҳешовандони онҳо хабар медиҳад. Ҷасади гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда баъд аз таҳқиқи паталого-анатомӣ ва иҷрои амалҳои пешбининамудаи Кодекси муҳофизатии ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳешовандони наздики ҷасадро талабкарда супорида мешавад. Ҷасади гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки онро ҳеҷ кас талаб накардааст, аз ҳисоби давлат дар ҷойҳои муқарраргардида дафн карда мешавад.

Моддаи 25. Гирифтани фиристаю дастовез ва маблағҳои пулӣ

1. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда иҷозат дода мешавад, ки ба миқдори бемаҳдуд фиристаю дастовез қабул кунанд, ки дар ин ҳол вазни онҳо набояд аз меъёри пешбининамудаи қоидаҳои почта зиёд бошад.

2. Маблағҳои пулие, ки ба унвони гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан омада мерасанд, ба суратҳисоби онҳо гузаронида мешаванд. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда метавонанд бо иҷозати маъмурияти ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан аз ҳисобашон ба ҳешовандон ва дигар шахсон маблағҳои пулӣ интиқол намоянд.

3. Дар ҳолатҳое, ки имконияти бо доруворӣ таъмин намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда мавҷуд нест, маъмурияти

ҷойҳои дар ҳаёти нигоҳ доштан аз рӯи ҳулосаи духтур барои онҳо доруворӣ қабул мекунад.

4. Чизу чора, мавод ва озуқавориеро, ки барои ҳаёт ва саломатии одамон хатарноканд ё онҳоро ҳамчун олоти ҷинойт ё барои монеъ шудани мақсади дар ҳаёти нигоҳ доштан истифода бурдан мумкин аст, ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда додан манъ аст.

5. Зимни азназаргузаронӣ пинҳон доштани чизу чора, мавод ва озуқаворие, ки нигоҳ доштан ва истифода намуданашон манъ карда шудааст ё ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда додани онҳо, инчунин ба онҳо бархилофи қоидаҳои муқарраргардида додани ҳар гуна чизу чора, мавод ва озуқаворӣ мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси ҷавобгарӣ мегардад.

Моддаи 26. Хизматрасониҳои иловагии пулакӣ

Маъмурияти ҷойҳои дар ҳаёти нигоҳ доштан дар сурати муҳайё будани шароити муносиб ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда хизматрасониҳои иловагии пулакии маишӣ ва тиббию санитариро таъмин менамояд, ки номгӯй ва тартиби расонидани онҳо бо Қоидаҳои тартиботи дохилӣ муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 27. Ҷалб кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба меҳнат

1. Дар сурати мавҷуд будани шароити муносиб, бо хоҳиши гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда онҳо дар ҳудуди изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ ва маҳбасҳо ба меҳнат ҷалб карда мешаванд. Шароити меҳнати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бояд ба талаботи беҳатарӣ, санитарӣ ва гигиенӣ ҷавобгӯй бошад.

2. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҳуқуқ доранд, ки барои меҳнати худ музди сазовор гиранд. Музди меҳнати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда пас аз нигоҳ доштани маблағи муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ба суратҳисобашон гузаронида мешавад.

3. Бо мақсади ба меҳнат ҷалб намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ метавонанд фаъолияти истеҳсолии худро бо тартиби пешбининамудаи қонунгузорӣ ба роҳ монанд. Даромад аз фаъолияти истеҳсолии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ баъд аз супоридани пардохтҳои ҳатмӣ ба бучетҳои дахлдор барои беҳтар кардани шароити дар ҳаёти нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, инчунин ба инкишофи соҳаи иҷтимоии изоляторҳои (тавқиғгоҳҳои) тафтишотӣ истифода бурда мешавад.

Моддаи 28. Таъмини иштироки гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар амалҳои тафтишӣ ва муруфиаи судӣ

1. Маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан бо супориши суд, прокурор, муфаттиш ё таҳқиқбаранда, иҷрои қарорҳои зеринро таъмин менамояд:

- қабули гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ва супоридани онҳо ба посбонон барои фиристодан ба ҷои таъиншуда;

- пешниҳод кардани биноҳои таҷҳизонидашуда дар ҳудуди ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан барои гузаронидани амалҳои тафтишӣ ва ташҳиси судиву равонпизишкӣ ва дигар ташҳисҳо.

2. Озод намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз иштирок дар амалҳои тафтишӣ ва муҳофизати судӣ бо асосҳои пешбининамудаи Кодекси муҳофизати ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

Моддаи 29. Иштироки гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар аҳдҳои ҳуқуқии граждани

Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҳуқуқ доранд, ки бо иҷозати шахси мансабдор ё мақома, ки парвандаи ҷиноятии дар пешбурди он қарор дорад ва бо тартиби муқаррарнамудаи Қоидаҳои тартиботи дохилӣ, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи Кодекси муҳофизати ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар аҳдҳои ҳуқуқии граждани бевосита ё тавассути намояндаи худ иштирок намоянд.

Моддаи 30. Ёхдадорҳои асосии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ёхдадор мебошанд:

- тартиботи дар ҳабс нигоҳ доштанро, ки бо Қонуни мазкур ва Қоидаҳои тартиботи дохилӣ муқаррар карда шудаанд, риоя намоянд;

- талаботи беҳдошти ва санитарӣ, қоидаҳои беҳатарӣ аз сӯхторро риоя кунанд;

- ба молу мулки ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан эҳтиёткорона муносибат кунанд;

- камераҳо, биноҳо ва дигар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштанро бо тартиби навбат тоза кунанд;

- амалҳои пасткунандаи шаъну шарафи қармандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, инчунин дигар шахсонро содир накунанд;

- ба қармандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, инчунин ба дигар шахсон, ки тартиботи дохилии дар ҳабс нигоҳ доштанро таъмин мекунанд, дар иҷрои ёхдадорҳои хизматнашон монета нашаванд;

- қардорҳои барқасдонро, ки ба ҳаёт ва саломати худ, инчунин ба ҳаёт ва саломати дигарон таҳдид менамоянд, содир накунанд.

2. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо худ доштан ва истифода кардани чизу чора, мавод ва озуқаворие, ки нигоҳдорӣ ва истифодаи

онҳо мутобиқи қисми 4 [моддаи 25](#) Қонуни мазкур иҷозат дода нашудааст, манъ аст.

БОБИ 3. ХУСУСИЯТҲОИ ДАР ҲАБС НИГОҲ ДОШТАНИ ЗАНОН ВА НОБОЛИҒОН

Моддаи 31. Хусусиятҳои дар ҳабс нигоҳ доштани занон

1. Занҳои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан бо худ фарзандони то сесоларо нигоҳ дошта метавонанд.

2. Дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан барои занони ҳомила ва заноне, ки бо худ фарзандонашонро нигоҳ медоранд, шароити бехтари моддию маишӣ, хизматрасонии махсуси тиббӣ ва меъёри барзиёди озуқаворӣ ва таъминоти ашъӣ таъкил карда мешавад, ки аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

3. Ба давомнокии ғаштугузори ҳаррӯзаи занони ҳомила ва заноне, ки бо худ фарзандонашонро нигоҳ медоранд, маҳдудият гузошта намешавад.

4. Нисбати занони ҳомила ва заноне, ки бо худ фарзандонашонро нигоҳ медоранд, мумкин нест, ки ҷойгиркунӣ дар карсер ҳамчун ҷораи ҷазо истифода карда шавад.

5. Дар ҳолатҳои зарурӣ маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонун метавонад дар бораи муваққатан ба ҳешовандони наздик ё ин ки, ба муассисаҳои бачагона додани кӯдак ба мақомоти дахлдор дархост пешниҳод намояд.

Моддаи 32. Хусусиятҳои дар ҳабс нигоҳ доштани ноболиғон

1. Дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан барои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ шароити бехтари моддию маишӣ муҳайё карда шуда, хизматрасонии махсуси тиббӣ ва меъёри барзиёди озуқаворӣ ва таъминоти ашъӣ, ки аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда шудааст, таъкил карда мешавад.

2. Давомнокии ғаштугузори ҳаррӯзаи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ на камтар аз ду соат муқаррар мегардад. Ҳангоми ғаштугузори ҳаррӯза ба ноболиғон имконият дода мешавад, ки ба варзиш ва машқҳои ҷисмонӣ машғул шаванд.

3. Дар сурати мавҷудияти шароит, барои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ кинофилмҳо намоиш дода мешаванд, тамошои шабакаҳои телевизионӣ таъкил карда шуда, барои машғулиятҳои варзишӣ биноҳо ва майдончаҳои варзишӣ дар ҳавои кушод таҷҳизонида мешаванд.

4. Барои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ аз рӯи имконият шароити гирифтани таҳсилоти миёнаи умумӣ муҳайё карда шуда, бо онҳо ҷорабиниҳои тарбиявӣ гузаронида мешаванд.

5. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ харидан ва гирифтани (аз чумла ба воситаи фириста ё дастовез) китобҳои дарсӣ ва лавозимоти хатнависи мактабӣ иҷозат дода мешавад.

6. Ҳангоми ворид гардидани мурочиат оид ба истифодаи шиканча нисбат ба ноболиғ, аз чониби на кам аз се корманди тиббис, ки дар тобеияти муассисаи ҷойи нигоҳдории гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ нестанд, чиҳати муайян намудани дараҷаи ҷароҳати ҷисмонӣ, нишонаҳои зӯрварӣ, истифодаи шиканча ва муносибатҳои бераҳмона муоинаи ҳатмии тиббӣ гузаронида мешавад (*Қонуни аз 2.01.2020 № 1665*).

БОБИ 4. ТАЪМИНИ НИГОҲДОРИИ АЛОҲИДА ВА ПЕШГИРИИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНӢ ДАР ҶОЙҲОИ ДАР ҲАБС НИГОҲ ДОШТАН

Моддаи 33. Талаботи асосӣ дар таъмини нигоҳдории алоҳида

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар камераҳои умумӣ ё якнафара мутобиқи талаботи нигоҳдории алоҳида, ки дар [моддаи 34](#) Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст, нигоҳ дошта мешаванд.

2. Ҷойгир кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар камераҳои якнафара ба мӯҳлати бештар аз як шабонарӯз дар асоси қарори далелноки сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан бо розигии прокурор сурат мегирад. Розигии прокурор ба ҷойгир кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар камераҳои якнафара дар ҳолатҳои зерин талаб карда намешавад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2013 № 1039*):

- ҳангоми мавҷуд набудани дигар имконияти таъмини риояи талаботи ҷойгиронии алоҳида, ки дар моддаи 34 Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст;

- барои манфиати таъмини беҳатарии ҳаёт ва саломатии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ё дигар гумонбаршудагон, айбдоршавандагон ва судшавандагон;

- ҳангоми мавҷуд будани аризаи хаттии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда оид ба нигоҳдории ӯ дар камераи якнафара;

- ҳангоми ҷойгиронии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда шабона дар камераҳои якнафара, агар рӯзона онҳо дар камераи умумӣ нигоҳ дошта шаванд.

3. Гуфтугӯ, додани ягон чизу чора ё мукотибаи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки дар дигар камераҳо ё биноҳои ҷойҳои нигоҳдорӣ дар ҳабс нигоҳ дошта мешаванд, манъ аст.

4. Гуфтугӯ, додани ягон чизу чора ва мукотибаи гумонбаршаванда, айбдоршаванда ва судшаванда бо шахсоне, ки дар озодианд, мутобиқи талаботи Қонуни мазкур сурат мегирад.

5. Талаботи асосии нигоҳдории алоҳида бояд ҳангоми ҷойивазкунии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда берун аз ҳудуди ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан риоя карда шавад.

Моддаи 34. Қойгиронии алоҳида дар камераҳо

1. Қойгиронии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар камераҳо бо назардошти шахсият ва мутобиқати психологӣ сурат мегирад. Тамокукашон аз рӯи имконият аз шахсоне, ки тамоку намекашанд алоҳида нигоҳ дошта мешаванд.

2. Ҳангоми қойгиронии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, инчунин маҳкумшудагон дар камераҳо риояи талаботи зерин ҳатмист:

1) алоҳида нигоҳ дошта мешаванд:

- мардон аз занон;
- ноболиғон аз калонсолон (*Қонуни аз 2.01.2020 № 1665*);
- шахсоне, ки бори аввал ба ҷавобгарии ҷиноятӣ кашида шудаанд аз шахсоне, ки пештар дар қойҳои маҳрумӣ аз озодӣ нигоҳ дошта шудаанд;

гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз маҳкумшудае, ки ҳукм нисбати онҳо ба эътибори қонунӣ даромадааст;

- гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз рӯи як парвандаи ҷиноятӣ;

2) аз дигар гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҷудо нигоҳ дошта мешаванд:

- гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар содир намудани ҷиноятҳои махсусан вазнин ба муқобили асосҳои сохти конституционӣ ва амнияти давлатӣ;

- гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар содир намудани ҷиноятҳои зерини дар Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда: бандитизм, кирдорҳои, ки қори қойҳои маҳрумӣ аз озодиро номурағаб месозанд, роҳзанӣ, ғоратгарӣ бо ҳолатҳои вазнинкунанда, одамқушӣ, қасдан расонидани зарари вазнин ба саломатӣ, таҷовуз ба номус, ғасби гаравгон, тамаъҷӯӣ, терроризм;

- гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар ҳолати ретсидиви хавфнок;

- гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар ҳолати ретсидиви махсусан хавфнок;

- шахрвандони хоричӣ ва шахсони бешаҳрванд ҳангоми мавҷуд будани шароити дар алоҳидагӣ нигоҳ доштани онҳо аз дигар гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- шахсоне, ки дар вазифаҳои судья, прокурор, ҳимоятгар, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, андоз, адлия, амнияти миллий, гумрук, назорати маводи нашъаовар, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, мудофия ва хизматчиёни қўшунҳои дохилии мақомоти қорҳои дохилӣ буданд ё ҳастанд;

- бо қарори маъмурияти қойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё бо қарори хаттии шахси мансабдор ё мақомоте, ки парвандаи ҷиноятӣ дар пешбурди онҳост, гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки ба ҳаёт ва саломатии онҳо

аз тарафи дигар гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда хавф таҳдид мекунад;

- беморони касалиҳои сирояткунанда ё эҳтиҷмандон ба нигоҳубин ва назорати махсуси тиббӣ.

Моддаи 35. Ҳифзи гумонбаршуда, айбдоршаванда, судшаванда ва назорат аз болои онҳо

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан таҳти нигоҳубин ва зери назорат қарор доранд ва дар ҳудуди ин ҷойҳо зери назорати посбонон ё кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ҳаракат мекунанд. Бо мақсади анҷом додани назорат, мумкин аст аудио ва видеотехника истифода бурда шавад.

2. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда мавриди кофтукови шахсӣ, дактилоскопия ва аксардорӣ қарор дода мешаванд. Биное, ки онҳо ҷойгир карда мешаванд, таҳти кофтуков қарор гирифта, ашё, дастовезҳо ва фиристваҳои онҳо аз назар гузаронида мешаванд.

3. Пулҳое, ки дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ёфт мешаванд, ба суратҳисоби соҳиби он гузаронида мешаванд, қоғазҳои қиматнок ва ашёи қиматбаҳо барои маҳфуз доштан супорида мешаванд.

4. Чизу чора, ашё ва маводи хӯрокаи манъшуда, ки аз гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда мусодира шудаанд, барои маҳфуз доштан супорида мешаванд ё бо қарори асосноки сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан нобуд карда мешаванд ва дар ин бора санади дахлдор тартиб дода мешавад.

5. Назорат ҳангоми коркарди санитарӣ ва кофтукови шахсии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз тарафи кормандони ҳамчинси ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан сурат мегирад.

6. Дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан бо мақсади ошкор кардан, огоҳ сохтан, пешгирӣ намудан ва кушодани ҷиноят чорабиниҳои оперативӣ-чустуҷӯӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонун гузаронида мешаванд.

7. Ҳангоми мавҷуд будани асосҳои кофӣ барои гумон бурдан ба кӯшиши овардани чизу чора, ашё ва маводи хӯрокаи манъшуда, кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ҳуқуқ доранд, ки ҳангоми ба ҳудуди ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан даромадан ва баромаданашон ашё ва либоси гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, инчунин нақлиёти воридшаванда ва хоричшавандаро аз назар гузаронанд, чизу чора, ашё ва маводи хӯрокаи барои нигоҳдорӣ ва истифода манъшудаи онҳоро мусодира кунанд. Ашё ва либоси шахсоне, ки парвандаҳои ҷиноятҳои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар пешбурди онҳост ва онҳое, ки ҳуқуқи назорати ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштанро доранд, аз назар гузаронида намешаванд.

Моддаи 36. Таъмини талаботи низом дар ҳудуде, ки ба ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ҳамшафатанд

Дар худуде, ки бевосита ба изолятори (тавқиғгоҳи) нигоҳдории муваққатӣ ва изолятори (тавқиғгоҳи) тафтишотӣ ҳамшафатанд ва худуди онҳо аз тарафи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ муайян мегардад, бо пешниҳоди мақомоти адлия ва амнияти миллӣ талаботи низомӣ муқаррар шуда метавонад.

Моддаи 37. Чораҳои ҳавасмандкунӣ ва тартиби татбиқи онҳо

1. Барои иҷрои намунавии ӯҳдадорихо, риояи тартиботи муқарраршуда дар ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан нисбати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз тарафи сардори ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан ё муовини вай ҷораҳои ҳавасмандгардонии зерин татбиқ карда мешаванд:

- пеш аз мӯҳлат бардоштани муҷозоти қаблан гузошташуда;
- мукофотпулӣ барои нишондоди хуби корӣ;
- ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ намоиши иловагии филм, иҷозат ба истифодаи иловагӣ аз бинои машғулиятҳои варзишӣ, инчунин дигар шаклҳои истироҳат.

2. Мукофотонӣ барои нишондодҳои хуби меҳнатӣ аз ҳисоби даромад аз меҳнати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда сурат мегирад.

3. Мукофоти пулӣ ба суратҳисоби гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда гузаронида мешавад.

Моддаи 38. Чораҳои муҷозотӣ

Барои иҷро накардани ӯҳдадорихо муқарраршуда нисбати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҷораҳои муҷозотии зерин татбиқ карда мешаванд:

- танбех;
- ҷойгир кардан дар карсер, камераи якнафара ва гауптвахта ба мӯҳлати то понздаҳ шабонарӯз, ба истиснои гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи ноболиғ (*Қонуни аз 2.01.2020 № 1665*).

Моддаи 39. Тартиби татбиқи ҷораҳои муҷозотӣ

1. Муҷозот барои вайрон кардани тартиботи нигоҳдорӣ дар ҳаёс аз ҷониби сардори ҷойҳои дар ҳаёс нигоҳ доштан ё муовини ӯ, ба истиснои ҳолатҳои, ки дар қисми 3 [моддаи 40](#) Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд, таъин карда мешавад. Барои як кирдор ба шахси гунаҳгор як муҷозот таъин карда мешавад.

2. Муҷозот бо дарназардошти ҳолатҳои содир шудани кирдор ва рафтори гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда таъин карда мешавад. Муҷозот дар давоми на дертар аз даҳ шабонарӯз аз рӯзи маълум шудани кирдор таъин карда мешавад, агар вобаста ба ин кирдор тафтиш гузаронида шавад, пас аз рӯзи тамомшавии он, аммо на дертар аз ду моҳи аз рӯзи содир шудани кирдор муҷозот татбиқ карда мешавад. Муҷозот ҳамчун қоида фавран татбиқ карда мешавад, аммо дар ҳолати имконнопазир будани татбиқи фаврии муҷозот, он на дертар аз як моҳи таъини муҷозот татбиқ мегардад.

3. То таъини мучозот аз гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда баёноти хаттӣ гирифта мешавад, дар ҳолати саркашӣ намудан аз додани баёнот, дар ин бора санади дахлдор тартиб дода мешавад.

4. Мучозот дар намуди танбех дар шакли шифохӣ ё хаттӣ, дигар мучозотҳо дар шакли хаттӣ таъин карда мешаванд.

5. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҳуқуқ доранд барои мучозоти гирифтаашон ба шахси мансабдори мақомоти болоӣ, прокурор ё суд шикоят намоянд. Шикоят иҷрои мучозотро боз намедорад.

Моддаи 40. Нигоҳдорӣ дар карсер

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаро мумкин аст ба камераи якнафара ё карсер дар ҳолатҳои зерин ҷойгир кунанд:

- барои ба танг овардан ё таҳқир кардани дигар гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда;

- барои ҳамла ба кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё дигар шахсон, барои итоат накардан ба талаботи қонунии кормандони ҷойҳои нигоҳдорӣ дар ҳабс ё дигар шахсон ё барои таҳқири онҳо;

- барои вайронкунии чандкаратаи қоидаҳои изолятсия;

- барои нигоҳдорӣ, тайёр кардан ва истифодаи дигар ашё, моддаҳо ва озуқаворие, ки нигоҳдорӣ ва истифодаи онҳо манъ аст;

- барои иштирок дар қиморбозӣ;

- барои авбошиҳои майда.

2. Мучозот дар намуди ба карсер ҷойгир кардан, инчунин нисбати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки ба онҳо қаблан ду ё бештар мучозоти интизомӣ тибқи [моддаи 38](#) Қонуни мазкур татбиқ шудааст, истифода шуда метавонад.

3. Ҷойгир кардан дар карсер дар асоси қарори сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ва ҳулосаи корманди тиб дар бораи имконпазирии дар карсер будани гумонбаршаванда, айбдоршаванда ва судшаванда сураат мегирад.

4. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар карсер танҳо нигоҳ дошта мешавад. Дар карсер гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо ҷои хоби алоҳида ва лавозимоти хоб (бистар) танҳо дар вақти хоб барои соатҳои муқаррарӣ таъмин карда мешаванд. Дар давраи нигоҳдорӣ дар карсер ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда мукотиба, мулоқот, ғайр аз мулоқот бо ҳимоятгар, инчунин харидани озуқаворӣ, маводи мавриди ниёз, гирифтани фириста ва дастовезҳо, истифода аз бозиҳои рӯимизӣ, китобҳо, рӯзномаю маҷаллаҳо, дигар адабиётҳо ва тамошои телевизор манъ аст. Фиристаю дастовезҳо ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда баъди тамомшавии мӯҳлати дар карсер будани онҳо супорида мешаванд. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи дар карсер буда ҳар рӯз аз сайру гашти давомнокиаш сӣ дақиқа истифода мебаранд.

5. Татбиқи дигар маҳдудиятҳое, ки дар моддаи мазкур пешбинӣ нашудаанд, нисбати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи дар карсер нигоҳдошташаванда мумкин нест. Фиристодани таклиф, ариза ва шикоятҳои онҳо бо тартиби дар [моддаи 21](#) Қонуни мазкур пешбинишуда сурат мегирад.

6. Сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ҳуқуқ дорад, ки мӯҳлати иҷрои муҷозотро дар намуди ҷойгиронӣ дар карсер мавқуф гузорад, мӯҳлати дар карсер нигоҳ доштанро кам кунад ё гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаро пеш аз мӯҳлат бо дарназардошти нишондодҳои тиббӣ ё бо дигар асосҳо аз карсер озод кунад.

7. Агар гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар давраи мавқуф гузоштани иҷрои муҷозот кирдори нав содир накунад, онҳо метавонанд аз муҷозот озод карда шаванд.

Моддаи 41. Ҷавобгарии моддии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, ки ҳангоми нигоҳ доштан дар ҳабс ба давлат зарар расонидаанд, дар ҳолатҳои зерин ба ҷавобгарии моддӣ кашида мешаванд:

- барои зарари дар рафти фаъолияти меҳнатӣ расондашуда, ба андозаи дар қонунгузори меҳнат пешбинишуда;

- барои зарари бо дигар амалҳо расондашуда, ба андозаи дар қонунгузори граждани пешбинишуда.

2. Андозаи зарари моддӣ, ки ба давлат аз тарафи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда расонида шудааст, бо қарори сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан муайян карда мешавад.

3. Қарор ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо гирифтани забонхат эълон карда мешавад ва аз болои ин қарор ба шахси мансабдори мақомоти болоӣ, прокурор ё суд шикоят кардан мумкин аст.

4. Дар ҳолати саркашӣ кардан аз ихтиёран ҷуброн кардани зарари моддӣ, он мутобиқи қонун бо тартиби судӣ рӯёнида мешавад.

5. Маблағи барои зарари моддӣ нодуруст рӯёнидашуда ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда баргардонида мешавад ва он ба суратҳисоби ӯ гузаронида мешавад.

6. Бо хоҳиши гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда зарари моддӣ аз тарафи онҳо расонидашуда аз дониби хешовандони наздики онҳо ё дигар шахсон бо розигии онҳо ҷуброн шуда метавонад.

7. Дар сурати ба муассисаи ислоҳӣ фиристодани маҳкумшуда, зарари моддӣ ҷуброннашударо муассисаи мазкур аз ҳисоби маблағи ба суратҳисоби маҳкумшуда воридшаванда меситонад.

8. Дар сурати аз ҳабс озод шудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, зарари моддии чуброннакардаи онҳо мумкин аст бо қарори суд бо тартиби муурофияи судии граждани ситонида шавад.

9. Зарари моддие, ки ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда бо айби маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан расонида шудааст, мутобиқи қонун ситонида мешавад.

Моддаи 42. Чораҳои, ки ҳангоми аз ҳӯрокхӯрӣ саркашӣ кардан андешида мешаванд

1. Ҳангоми муқаррар кардани ҳолати аз ҳӯрокхӯрӣ саркашӣ кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё муовини вай вазифадоранд, ки сабабҳои ҳӯрок нахӯрданро маълум кунанд ва дар ин бора ба шахси мансабдор ё мақомоте, ки парвандаи ҷинояти дар пешбурди онҳост, инчунин ба прокурори аз болои иҷроӣ қонунҳо дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан назораткунанда хабар диҳанд.

2. Дар ҳолати асоснокии сабабҳои аз ҳӯрокхӯрӣ саркашӣ кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан чораҳои қонеъ гардонидани талаботи пешниҳодкардаи онҳоро меандешанд. Дар ҳолати набудани имконияти таъҷилан иҷро намудани талаботи гумонбаршаванда, айбдоршаванда ва судшаванда ба онҳо шарҳу баёни дахлдор дода шуда, чораҳои қонеъ гардонидани талабот андешида мешаванд.

3. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки аз ҳӯрокхӯрӣ саркашӣ мекунад, аз рӯи имкон алоҳида аз дигар гумонбаршудагон, айбдоршавандагон ва судшавандагон нигоҳ дошта мешаванд ва тахти назорати корманди тиб қарор мегиранд.

4. Чораҳо, аз ҷумла чораҳои маҷбурии ба нигоҳдории саломатии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи аз ҳӯрокхӯрӣ саркашикарда равонагардида, агар ба ҳаёти ӯ хатар таҳдид намояд, дар асоси ҳуҷҷатҳои тиббӣ ва дар ҳузури корманди тиб татбиқ карда мешаванд.

5. Саркашӣ намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз ҳӯрокхӯрӣ ба этакунӣ ё бо посбонон бурдани онҳо ба дигар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, инчунин иштироки онҳо дар амалҳои тафтишотӣ ва муурофияҳои судӣ монеъ намешаванд. Ҳангоми зарурат, дар вақти этакунӣ ё бо посбонон бурдани гумонбаршуда, айбдоршаванда ё судшаванда корманди тиб онҳоро ҳамроҳӣ мекунад.

Моддаи 43. Истифодаи қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус, силоҳи газнок ва оташфишон дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

Истифодаи қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус, силоҳи газнок ва оташфишон аз тарафи кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ, ки барои таъмини ҳифзи тартибот ҷалб шудаанд, танҳо дар асос ва ҳолатҳои пешбиниамудаи Қонуни мазкур ва ё дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳ дода мешавад.

Моддаи 44. Истифодаи қувваи ҷисмонӣ дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

Қувваи ҷисмонӣ дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан нисбати гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда барои пешгирии ҳуқуқвайронкунии аз тарафи онҳо ё бартараф намудани ақсуламали онҳо нисбати талаботи қонунии кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, агар роҳҳои ғайризӯрӣ қатъи ҳуқуқвайронкунии ё иҷрои талаботи қонуниро таъмин карда натавонанд, мумкин аст истифода карда шавад.

Моддаи 45. Истифодаи воситаҳои махсус дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Истифодаи воситаҳои махсус дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан дар ҳолатҳои зерин мумкин аст:

- барои рафъи ҳамлаи гумонбаршаванда, айбдоршаванда ва судшаванда ба кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ва дигар шахсон;

- барои пешгирии бетартибҳои оммавӣ ё вайронкунииҳои гурӯҳии низоми муқарраршудаи нигоҳдорӣ дар ҳабс;

- барои пешгирии амалҳои ғайриқонунии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда, ки ба талаботи қонунии кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё дигар кормандони мақомоти корҳои дохилии барои таъмини ҳифзи тартибот ҷалбшуда иттифоқ намекунад;

- барои озод кардани гаравгонҳо, биноҳо, иншоот ва воситаҳои нақлиёти ғасбшуда;

- барои пешгирии кӯшиши аз ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё аз зери назорати посбонон фирор кардан;

- барои пешгирии кӯшиши гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҷиҳати ба атрофиён зарар расонидан;

- барои пешгирии кӯшиши гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ҷиҳати ба худ зарар расонидан.

2. Ба сифати воситаҳои махсус инҳо истифода шуда метавонанд:

- калтакҳои резинӣ, дар ҳолатҳои пешбининамудаи сархатҳои якум, дуҷум, сеҷум, чорум, панҷум ва шашуми қисми 1 моддаи мазкур;

- дастбандҳо, дар ҳолати пешбининамудаи сархатҳои сеҷум, чорум, панҷум, ва шашум ва ҳафтуми қисми 1 моддаи мазкур, (ҳангоми маҳдуд набудани дастбандҳо кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ҳуқуқ доранд, ки аз воситаҳои мавҷудаи бастанӣ дар дасташон буда истифода баранд);

- воситаҳои рӯшаниандозу садобарори дорои хусусияти парешонкунанда, дар ҳолатҳои пешбининамудаи сархатҳои якум, дуҷум, сеҷум, чорум, ва шашуми қисми 1 моддаи мазкур;

воситаҳои вайронкунандаи монеаҳо, дар ҳолатҳои пешбининамудаи сархати чоруми қисми 1 моддаи мазкур;

- обпошхо ва зирехпӯшхо, дар ҳолатҳои пешбиниамудаи сархати дуом ва чоруми қисми 1 моддаи мазкур;

- сағҳои хизматӣ, дар ҳолатҳои пешбиниамудаи сархатҳои якум, дуом, сеюм, чорум, панҷум ва шашуми қисми 1 моддаи мазкур.

Моддаи 46. Истифодаи силоҳи газнок дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

Силоҳи газнок дар ҳолатҳои пешбиниамудаи сархатҳои якум, дуом, сеюм, чорум, панҷум ва шашуми [моддаи 45](#) Қонуни мазкур мумкин аст истифода карда шавад.

Моддаи 47. Истифодаи силоҳи оташфишон дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

Силоҳи оташфишон дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан дар ҳолатҳои зерин истифода бурда мешавад:

- барои ҳимоя аз ҳамлае, ки ба ҳаёт ё саломатии кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, гумонбаршуда, айбдоршаванда, судшаванда ва дигар шахсон таҳдид мекунад;

- барои рафъи ҳамлаи гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ба кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, ҳамлаи дигар шахсон бо мақсади ба даст даровардани силоҳ;

- барои озод кардани шахсони ба гарав гирифташуда, биноҳо иншоот ва воситаҳои нақлиёти ғасбшуда;

- барои рафъи ҳамлаи гурӯҳи мусаллаҳ ба биноҳо, иншоот ва воситаҳои нақлиёти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан;

- барои дастгир кардани шахсе, ки муқовимати мусаллаҳона мекунад, инчунин ҳангоми ногаҳон дучор омадан ба содир намудани ҷинояти вазнин ё махсусан вазнин нисбат ба ҳаёт ва саломатии кормандони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё дигар шахсон;

- барои пешгирӣ кардани кӯшиши фирори гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё аз зери назорати посбонон;

- барои дастгир кардани шахси мусаллаҳ, ки аз иҷрои талаботи қонунии корманди ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан оид ба супоридани силоҳ саркашӣ мекунад;

- барои пешгирии кӯшиши зӯран озод намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда.

Моддаи 48. Низоми ҳолати махсус дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан

1. Дар ҳолатҳои офатҳои табиӣ, эпидемияҳо, эпизоотияҳо, сӯхтори қалон, садамаи бузурги системаи таъминкунандаи ҳаёт, бетартибҳои оммавӣ ё итоат накардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ё ин ки мавҷуд будани таҳдиди воқеии хучуми мусаллаҳона ба ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан, бо қарори мақомоти адлия, корҳои дохилӣ, амнияти миллӣ, мудофиа, назорати

маводи нашъаовар, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи салоҳияти онҳо бо розигии Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан тартиботи низоми ҳолати махсус ба мӯҳлати на бештар аз сӣ шабонарӯз ҷорӣ карда мешавад.

2. Ҳангоми ҷорӣ кардани низоми ҳолати махсус ҳамаи чорабиниҳои бо иштироки гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда гузаронидашаванда маҳдуд ё боздошта шуда метавонанд, ҳифзи онҳо, низоми иҷозатӣ ва назоратии гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандае, ки дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан мебошанд, пурзӯр карда мешавад, қабули фиристаҳо ва дастовезҳо қатъ мегардад, инчунин дигар чораҳои пешбинишудаи қонун истифода мегардад.

3. Дар ҳолати ба амал омадани таҳдиди бевосита ба ҳаёт ва саломатии гумонбаршуда, айбдоршаванда, судшаванда ва дигар шахсон, сардорони ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан метавонанд чораҳои дар қисми 2 моддаи мазкур пешбинишударо бо фавран огоҳонидани мақомоти адлия, қорҳои дохилӣ, мудофия, амнияти миллӣ, назорати маводи нашъаовар ва назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мустақилона ҷорӣ намоянд.

4. Низоми ҳолати махсус дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан аз тарафи шахсони мансабдор ё мақомоте, ки аз тарафи онҳо ин тартибот ҷорӣ шуда буд ё аз тарафи мақомоти болоӣ ё шахси мансабдори болоӣ бекор карда мешавад.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 49. Асосҳои озод намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз ҳабс

Барои аз ҳабс озод намудани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда инҳо асос мешаванд:

- қарори судя ё таъиноти суд, ки бо тартиби пешбинишудаи қонун бароварда шудааст;

- қарори муфаттиш, мақомоти таҳқиқ ё прокурор;

- қарори сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ё прокурори назораткунанда аз болои қонунҳо дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан дар бораи озод кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда вобаста ба тамомшавии мӯҳлати бо қонун муқарраргардидаи нигоҳ доштан дар ҳабс.

Моддаи 50. Тартиби озод кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз ҳабс

1. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз ҳабс аз тарафи сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан бо гирифтани қарори дахлдори суд ё қарори муфаттиш, мақом и таҳқиқот ё прокурор озод карда мешаванд.

2. Сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан вазифадор аст, ки дар мӯҳлати на дертар аз бисту чор соати то ба охир расидани мӯҳлати нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда дар ҳабс, дар ин бора шахси мансабдор ё мақомоте, ки парвандаи ҷиноятӣ дар пешбурди он қарор дорад, инчунин прокурорро огоҳ намояд.

3. Агар баъд аз анҷоми мӯҳлати муқаррарнамудаи қонун оид ба дастгир намудан ё дар ҳабс нигоҳ доштан ҳамчун ҷораи пешгирӣ қарори дахлдор дар бораи озод кардани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда ё дар бораи дароз кардани мӯҳлати дар ҳабс нигоҳ доштан ҳамчун ҷораи пешгирӣ ё хабар оид ба чунин қарор ворид нагардад, сардори ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан ўро бо қарори худ озод мекунад.

4. Ба гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи аз ҳабс озодкардашуда ҳуҷҷатҳои шахсӣ, чизу ҷора, пул, ки дар суратҳисоби онҳо маҳфуз аст, инчунин маълумотнома, ки дар он мӯҳлати дар ҳабс буданашон ва асосҳои озод шуданашон нишон дода шудааст, дода мешавад. Гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшавандаи аз ҳабс озодшуда аз тарафи маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштан дар ҳолати зарурӣ бо ҷиптаи ройгон то ҷои истиқомат тариқи роҳи оҳан ё нақлиёти автомобилӣ, хўрока, инчунин либоси мавсимӣ таъмин мегарданд. Дар ҳолати зарурат ба онҳо кўмаки пулӣ расонида мешавад.

Моддаи 51. Назорати прокурорӣ

1. Назорат аз болои иҷрои қонунҳо дар ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокурорҳои тобеи он амалӣ карда мешавад.

2. Маъмурияти ҷойҳои дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда вазифадор аст, ки қарори прокурори дахлдорро оид ба тартиби нигоҳдорӣ дар ҳабс, ки бо Қонуни мазкур муқаррар шудааст, иҷро намояд.

Моддаи 52. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 53. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе

28 июни соли 2011 № 720

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

Оид ба қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда" қабул карда шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон Ш. Зухуров

ш. Душанбе, 18 майи соли 2011, № 417

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тартиб ва шароити дар ҳабс нигоҳ доштани гумонбаршуда, айбдоршаванда ва судшаванда" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М.Убайдуллоев

ш. Душанбе, 9 июни соли 2011 № 164